

Bestämmelser för Gesällbrev i:

Träbåtbyggaryrket

Bestämmelserna är senast reviderade vintern 2024 samt fastställda av Sveriges Hantverksråd 2025-02-20. Tidigare revidering och beslut i Sveriges Hantverksråd 2018-05-17.

Ansvarig bransch-/yrkesorganisation

Träbåtbyggarnas Riksorganisation TBR

Gesällprov – allmänna anvisningar

För att få göra Gesällprov ska förkunskapskravet vara uppfyllt och vara godkänt av branschen. Gesällprovet är ett yrkesprov som skall vara av sådan art att det efter genomförd granskning visar om den prövande är väl insatt i yrket och har de kunskaper, kompetenser och färdigheter som krävs för att kunna utföra de i yrket förekommande arbetsuppgifterna. Provet bör utföras i nära anslutning till att utbildningen/färdigtränningen i yrket slutförs. För att erhålla ett Gesällbrev ska gesällprovet vara godkänt i alla delar.

Förkunskapskrav

Gesällprov kan avläggas efter godkänt betyg från tvåårig skola där båtbyggeri ingår tillsammans med en tvåårig lärlingsutbildning eller en tvåårig lärlingsutbildning tillsammans med ett år inom yrket. Alternativt kan praktik inom yrket minst tre år eller motsvarande av branschen validerade kunskaper gälla som giltiga förkunskaper.

Provanvisningar

Provet består av ett teoretiskt prov samt ett praktiskt prov och enligt anvisningarna i bilaga 1 som är framtagna och fastställda av branschen.

Gesällprov (anmälan/kostnad/granskning)

Anmälan om att avlägga provet görs till branschen och ska innehålla kontaktuppgifter samt ritning enligt godkänd ritningsstandard för båtbyggare samt objektsbeskrivning med kostnadskalkyl och arbetsbeskrivning.

Ritningen till gesällprovet skall före arbetets påbörjande godkännas av utsedda granskningsmän. Kontaktinformation till branschen finns här nedan.

Information om kostnaderna för att få provet granskat fås av branschen. Summorna kan förändras så kontakta alltid branschen för aktuella uppgifter.

På Sveriges Hantverksråds uppdrag är branschen ansvarig för gesällprov och dess granskning. Granskare ska vara neutrala och utses av branschen.

Gesällbrev (anmälan/kostnad/utdelning)

Efter godkänt prov görs en ansökan om att erhålla Gesällbrev hos Gesäll- & Mästarbrevskansliet. Ansökningsblankett finns på www.hantverksrad.se. Ansökan ska innehålla personuppgifter samt intygande om godkänt prov från branschen. I vissa branscher sköter branschen/yrkesnämnden kontakten med Gesäll- & Mästarbrevskansliet. Hör med din bransch.

Administrationskostnaden för Gesällbrevet betalas efter att Gesällprovet är klart och godkänt och i samband med att handlingarna skickas till Gesäll- och Mästarbrevskansliet. Med Gesällbrevet följer ett Gesällkort med information om Gesällbrev översatt till fem språk.

Information om den administrativa kostnaden hittar du i ansökningshandlingen och betalas till Stiftelsen Hantverk & Utbildnings BG 5814-8446. Märk din betalning med namn, personnummer och yrke.

OBS! Kostnaderna för Gesällprov och Gesällbrev är två olika avgifter.

I din anmälan om Gesällbrev anger du en utdelningsort. Ditt Gesällbrev skickas till Företagarna eller Hantverkarna på vald ort som ombesörjer utdelningen av brevet. Vanligtvis sker utdelning en gång per år.

Kontaktuppgifter:

Branschorganisation:

Träbåtbyggarnas Riksorganisation TBR
<http://trabatbyggarna.se/>

Eventuella frågor kan ställas till branschens kontaktpersoner

Ordförande Thomas Larsson
thomas.larsson@yachtsnickeriet.se
tfn 070-7162879

Sekreterare Johan T Sterndal
johan@sterndal.se
tfn 070-6426443

Gesäll- & Mästarbrevskansliet:

Sveriges Hantverksråd
Gesäll- & Mästarbrevskansliet
Box 147
793 23 Leksand

Tel. 0247-369 50

www.hantverksrad.se
info@hantverksrad.se

Tveka inte att kontakta oss om du har frågor eller funderingar kring Gesällbrev

Provanvisningar bilaga 1

Gesällprov för träbåtbyggare

Fodringar:

I. Erforderlig kunskap i träbåtbyggets teori styrkt genom teoretiskt godkänt prov eller genom godkänt betyg från läroanstalt, där teoretsikt träbåtsbygge ingår. Ämnet "träbåtbyggets teori" skall omfatta minst följande moment:

- a. Läsning av ritningar och konstruktionsanvisningar.
- b. Beräkning av materialåtgång.
- c. Kännedom om kostnadskalkylering.
- d. Elementär hållfasthetskännedom.
- e. Materialkännedom.
- f. Kännedom om verktyg, maskiner och andra hjälpmedel.
- g. Olika tillverkningsmetoder såsom klink och kravellbordläggning.
- h. Kännedom om limtyper och limningsteknik.
- i. Olika typer av flytmedel och dess placering.
- j. Utrustning och kompletteringar.
- k. Skötsel och underhåll.
- l. Reparationer.
- m. Avslutningsarbeten, ytbehandling och leverans.
- n. Arbetarskydd och hälsorisker.

II. Visad praktisk färdighet genom tillverkning av mindre för gesällprov godkänd båt. I tillverkningen skall minst följande moment ingå:

- a. Överföring av ritningar till mallar och utslag.
- b. Köl med stävar, kölstäckning, spant och spantresning.
- c. Bordläggning.
- d. Spantning och nitning.
- e. Balkvägare och däcksbalkar.
- f. Däck och däcksoverrede.
- g. Inredning.
- h. Putsning och ytbehandling.
- i. Beslagning.
- j. Erforderlig rundhult.
- k. Provning och leverans.

Vid bedömandet av gesällprovet skall speciell vikt läggas vid styrka, säkerhet och ytfinish.

Bestämmelser för Gesällbrev i:

Träbåtrenoveraryrket

Bestämmelserna är senast reviderade vintern 2024 samt fastställda av Sveriges Hantverksråd 2025-02-20. Tidigare revidering och beslut i Sveriges Hantverksråd 2018-05-17.

Ansvarig bransch-/yrkesorganisation

Träbåtbyggarnas Riksorganisation TBR

Gesällprov – allmänna anvisningar

För att få göra Gesällprov ska förkunskapskravet vara uppfyllt och vara godkänt av branschen. Gesällprovet är ett yrkesprov som skall vara av sådan art att det efter genomförd granskning visar om den prövande är väl insatt i yrket och har de kunskaper, kompetenser och färdigheter som krävs för att kunna utföra de i yrket förekommande arbetsuppgifterna. Provet bör utföras i nära anslutning till att utbildningen/färdigträningen i yrket slutförs. För att erhålla ett Gesällbrev ska gesällprovet vara godkänt i alla delar.

Förkunskapskrav

Gesällprov kan avläggas efter godkänt betyg från tvåårig skola där båtbyggeri ingår tillsammans med en tvåårig lärlingsutbildning eller en tvåårig lärlingsutbildning tillsammans med ett år inom yrket. Alternativt kan praktik inom yrket minst tre år eller motsvarande av branschen validerade kunskaper gälla som giltiga förkunskaper.

Provanvisningar

Provet består prov enligt anvisningarna i bilaga 1 som är framtagna och fastställda av branschen.

Gesällprov (anmälan/kostnad/granskning)

Anmälan om att avlägga provet görs till branschen och ska innehålla kontaktuppgifter samt objektsbeskrivning med kostnadskalkyl och arbetsbeskrivning. Objektbeskrivningen till gesällprovet skall före arbetets påbörjande godkännas av utsedda granskningsmän. Kontaktinformation till branschen finns nedan.

Information om kostnaderna för att få provet granskat fås av branschen. Summorna kan förändras så kontakta alltid branschen för aktuella uppgifter.

På Sveriges Hantverksråds uppdrag är branschen ansvarig för gesällprov och dess granskning. Granskare ska vara neutrala och utses av branschen.

Gesällbrev (anmälan/kostnad/utdelning)

Efter godkänt prov görs en ansökan om att erhålla Gesällbrev hos Gesäll- & Mästarbrevskansliet. Ansökningsblankett finns på www.hantverksrad.se. Ansökan ska innehålla personuppgifter samt intygande om godkänt prov från branschen. I vissa branscher sköter branschen kontakten med Gesäll- & Mästarbrevskansliet. Hör med din bransch.

Administrationskostnaden för Gesällbrevet betalas efter att Gesällprovet är klart och godkänt och i samband med att handlingarna skickas till Gesäll- och Mästarbrevskansliet. Med Gesällbrevet följer ett Gesällkort med information om Gesällbrev översatt till fem språk.

Information om den administrativa kostnaden hittar du i ansökningshandlingen och betalas till Stiftelsen Hantverk & Utbildnings BG 5814-8446. Märk din betalning med namn, personnummer och yrke.

OBS! Kostnaderna för Gesällprov och Gesällbrev är två olika avgifter.

I din anmälan om Gesällbrev anger du en utdelningsort. Ditt Gesällbrev skickas till Företagarna eller Hantverkarna på vald ort som ombesörjer utdelningen av brevet. Vanligtvis sker utdelning en gång per år.

Kontaktuppgifter:

Branschorganisation:

Träbåtbyggarnas Riksorganisation TBR
<http://trabatbyggarna.se/>

Eventuella frågor kan ställas till branschens kontaktpersoner

Ordförande Thomas Larsson
thomas.larsson@yachtsnickeriet.se
tfn 070-7162879

Sekreterare Johan T Sterndal
johan@sterndal.se
tfn 070-6426443

Gesäll- & Mästarbrevskansliet:

Sveriges Hantverksråd
Gesäll- & Mästarbrevskansliet
Box 147
793 23 Leksand

Tel. 0247-369 50

www.hantverksrad.se
info@hantverksrad.se

Tveka inte att kontakta oss om du har frågor eller funderingar kring Gesällbrev

Provanvisningar bilaga 1

Gesällprov för träbåtsrenovering

Gesällprovet kan genomföras på fler objekt, handledaren avgör. Handledaren skall också förmedla kunskaper och hantverksmetoder och kontrollera att gesällen har kunskaper i följande moment:

- a. Läsning av ritningar och anvisningar samt överföring av ritningar till mallar och utslag.
- b. Beräkning av materialåtgång
- c. Kännedom om kostnadskalkylering
- d. Elementär hållfasthetskännedom
- e. Materialkännedom. Olika träslag och metallers egenskaper
- f. Kännedom om verktyg, maskiner och andra hjälpmedel
- g. Olika tillverkningsmetoder såsom klink- och kravellbordläggning
- h. Olika metoder att lägga däck
- i. Kännedom om limtyper och limningsteknik
- j. Arbetarskydd och hälsorisker
- k. Tidsuppfattning av genomförandet med rimlig tidsvariation. Handledaren uppskattar tiden, som under projektet noteras i tidsboken

Följande punkter (I t o m S) är obligatoriska, men behöver inte finnas på samma objekt.

- l. Renovering av köl och stävar
- m. Byte av bordläggning
- n. Spantning och nitning
- o. Däckläggning
- p. Inredning
- q. Putsning och ytbehandling
- r. Beslagsmontering
- s. Provning och leverans

Vid bedömningen av gesällprovet, skall speciell vikt läggas vid styrka säkerhet och ytfinish. Slutbesiktningen sker av en besiktningskontrollant, som inte engagerats som handledare i projektet.

Gesällen bör kunna berätta om historik, material, vad som är original och vilken originalmetod som använts. Detta skall kunna förmedlas till kunden, som tar beslut på vilken metod som skall användas vid renoveringen. Detta då det kan föreligga en modern metod, som direkt avviker mot originalet. Det kan vara material, lim eller tidigare felaktigt genomförd renovering.

Fastställda av **Träbåtbyggarnas Riksorganisation mars 2018.**